

Kosova Dostluk Köprüsünün Öncüsü Eskişehir

Fikrim Damka
Kosova Cumhuriyeti
Parlementosu
Meclis Başkan Yardımcısı

Kosova va Türkiye arasında belediyeler düzeyinde gerçekleşen ikili iş birlikleri ve girişimlerin iki ülke arasındaki ilişkilerin artmasında katkısı yadsınamaz. Dostluk Köprüsünün öncülerinden biri de Eskişehir'dir

Tarih boyunca sıradışı ve özel ikili ilişkilere sahip olmuş olan Kosova ve Türkiye arasındaki işbirliği, 1980'li yıllardan itibaren Türkiye Cumhuriyeti'nin Orta Asya ile birlikte Balkan bölgesine olan tutum ve politikasının değişmesi ile ivme kazanmış, son yıllarda Kosova Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını kazanma süreci ve sonrasındaki tanınma mücadelesinde Türkiye'nin takdire şayan desteği ile zirve noktasına ulaşmıştır.

1999 yılında yaşanan çatışma ve iç savaş sürecinin ardından Kosova, NATO müdahalesiyle sona eren Kosova Şaşa'nın akabinde Birleşmiş Milletler denetiminde özel bir statüye sahip olarak uluslararası platformda yerini almaya başlamıştır. BM Kosova özel temsilcisi Marthi Ahtisari tarafından hazırlanan Kosova'nın nihai statüsüne ilişkin rapor doğrultusunda Kosova 17 Şubat 2008 tarihinde tek taraflı bağımsızlığını ilan etmiş ve raporda öngörülen denetimli bağımsızlık süreci başlamıştır. 2008 yılından bu yana süregelen süreçte Kosova Cumhuriyeti uluslararası bir aktör olmak ve küresel konumunu güçlendirmek için uluslararası arenada tanınma mücadelesi vermektedir. Söz konusu süreç Kosova ile Türkiye arasındaki çok yönlü ilişkilerin seviyesinin yükselmesine de tanıklık etmiştir. Kosova'nın tanınması ve uluslararası örgütlere üye olması yönünde Türkiye'nin özellikle Orta doğu ve Asya devletleriyle yürüttüğü diplomatik girişimler olumlu sonuçlar doğurmuş ve bu çabalar Kosova halkı tarafından sevinç ve memnuniyetle karşılanmıştır.

Eğitimden Sağlığa Kültürden Ekonomiye

Herhangi iki dost ülke arasında şahit olunan alışılmış ilişkilerden çok daha fazla anlam ve değer taşıyan Kosova-Türkiye ilişkileri eğitim, sağlık, kültür ve ekonomi gibi düzlemlerde yoğunlaşmaktadır. Büyük Öğrenci Projesi ve Türkiye Bursları gibi projelerle birlikte hükümetler arası imzalanan protokoller ile Kosova'ya tanınan yükseköğrenim burslarını da hesaba kattığımızda binlerce Kosova vatandaşının

Bazı etkinlikler
Kosovalı
gençlerin
Eskişehir'i
Eskişehirlilerin
de Kosovalıları
daha yakından
tanınmasına,
vesile oldu

Türkiye Cumhuriyeti'nin seçkin üniversite ve bölümlerinde yüksek öğrenimlerini tamamladığının altı çizilmelidir. En güzel gençlik yıllarını Türkiye'nin çeşitli illerinde geçiren ve aldığı kaliteli eğitim sayesinde yaşitlarına nazaran daha avantajlı olan, üniversite mezunu söz konusu gençlerin herbiri, ikili ilişkilerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi yönünde gönüllü bireyler olmuşlardır.

Sağlık İşbirliği Dikkat Çekiyor

İlişkilerin çok iyi seviyede seyrettiği bir diğer işbirliği alanı sağlık alanıdır. Kurumlar arası yapılan anlaşmalarla Türkiye Cumhuriyeti, hastane ve sağlık kuruluşlarının kapılarını Kosova vatandaşlarına sonuna kadar açmış, Kosova'da tedavisi mümkün olmayan yüzlerce hasta Türkiye'deki sağlık kuruluşlarında şifa bulmuşlardır. Sağlık alanındaki işbirlikleri bununla da kalmamış, Kosova vatandaşı sağlık çalışanlarının kapasite gelişimlerine yönelik eğitim programları düzenlenmiş, Kosova sağlık kuruluşlarının modern yapıya kavuşmalarına yardımcı olmak amacıyla son teknoloji ekipman desteği sağlanmıştır. Kosova'daki sağlık sisteminin geliştirilmesi noktasında da Türkiye'deki mevkidaşlarımız ve muhataplarımız konuyla ilgili destek olma ve tecrübelerini aktarma noktalarında hiçbir zaman ilgi ve alakalarını eksik etmemişlerdir.

İki Toplum Birbirine Benziyor

Mevcut ilişkileri perçinleyen çalışmalar ise kültür alanında vuku bulmaktadır. İki devletin sosyo-kültürel ortak geçmişi ve birçok benzer yanı olmasının yanında farklılıklarında var olduğu bir gerçektir. Ancak bu farklılıklar karşılıklı kültürel tanımlar yoluyla her iki kültür açısından da artı değer sunan noktalar olarak karşımızda durmaktadırlar. Çeşitli vesileler ile gerçekleştirilen kültürel faaliyetler her iki ülke açısından benzerliklerin hatırlanması, farklılıkların tanınip, benimsenmesi yönünde çok ciddi bir misyonun parçası olarak işlev görmektedirler.

Ekonomik İşbirlikler Gelişmeli

Tarih boyunca savaş sahnesinde defalarca karşı karşıya gelmiş devletlerin bile ekonomik ortak çıkar söz konusu olunca aynı platformda bulunduğu, kırınglıkları bir kenara bırakıp işbirliği yollarının arandığı tarihsel bir gerçektir. Ekonomi gibi önemli bir işbirliği alanında mevcut ilişki seviyesinin her iki ülkeyi de tatmin etmediği, geliştirilmesi gerekli olarak görülen bir düzlem olarak karşımızda durmaktadır. İster ticaret hacmi bakımından, isterse de karşılıklı yatırım olanaklarının hayata geçirilmesi bakımından ilişkiler istenilen seviyenin altındadır. Bu

düzlemde atılacak adımlar iki ülke arasındaki ilişkilerin mükemmelleşmesine büyük katkı sağlayacaktır. Kosova ve Türkiye arasında imzalanan Serbest Ticaret Antlaşması'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte ivme kazanacağını düşündüğümüz ekonomik işbirliğinin, Türk yatırımcılarının Kosova'ya yönelik ilgilerini arttırarak yatırım fırsatlarını daha ciddi biçimde değerlendirmeye başlamalarıyla çok daha iyi seviyelerde seyredeceğine inanıyoruz. Kosova'nın jeopolitik konumu, maliyet ve lojistik gibi avantajlarla beraber Kosova devletinin yabancı yatırımcıyı teşvik etmeye yönelik destek paketlerinin hayata geçirilmesiyle birlikte Kosova, yabancı yatırımcı açısından bir cazibe merkezi haline gelecektir. Merkezi ve yerel düzeyde devam eden çalışmaların yakın zamanda meyve vereceğine inanıyoruz.

Eskişehir Dostluk Köprüsü

Kosova ve Türkiye devletleri ve halkları arasında mevcut mükemmel yakın ilişkilerin sadece merkezi düzeydeki kurumlar arası işbirliklerinin katkılarıyla meydana geldiğini söylemek muhakkak ki eksik ve yanlış olur. Belediyeler düzeyinde gerçekleşen ikili işbirlikleri ve girişimlerin iki ülke arasındaki ilişkilerin bu seviyeye gelmesindeki katkısı yadsınamaz bir gerçektir. Özellikle kültürel faaliyet-

ler düzeyinde atılan dostluk köprülerinin öncülerinden biri de Eskişehir Belediyesi ve şehridir. Özellikle 2013 yılında Eskişehir Belediyesi'nin Türk Dünyası Başkenti ve UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Başkenti gibi organizasyonlara ev sahipliği yapmaya başlamasıyla birlikte ivme kazanan ilişkiler her iki ülke insanının gönüllerini daha da yakınlaştırmayı başarmıştır. Bu organizasyonlar çerçevesinde öğrencilerin yapmış olduğu karşılıklı kültürel ziyaret ve geziler, güzel dostlukların kurulmasına vesile olmuş, Kosovalı gençlerin Eskişehir'i daha yakından tanımasına, Eskişehirli gençlerin de Kosovalı kardeşleriyle hasret gidermesine vesile olmuştur. Bunun yanında Kosovalı ve Eskişehirli işadamları heyetlerinin karşılıklı iş ziyaretleri, yeni işbirliği fırsatlarına yol açmıştır. Var olan ilişkilerin sürekliliği, karşılıklı iyiniyetin ve bu iyiniyet temelinde samimi ortak çabaların devamına paralellik arz etmektedir.

Kosova ve Türkiye arasındaki çok boyutlu ilişkilerin yer verildiği bu yazıda değinilen konular elbetteki iki ülke arasındaki ilişkilerin seviyesini tam anlamıyla yansıtmaya yeterli değildir. Ancak bu konuların gündemde tutulması muhakkak ki Türkiye Cumhuriyeti kurum ve kuruluşlarına ve elbette ki Türk halkına teşekkür etmenin en iyi yollarından biridir.